

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Rapport

Ecologisch onderzoek (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn planlocatie 'Roodloop' inclusief Tilburgseweg 17A te Hilvarenbeek

d.d. 15 juni 2022

Geachte,

Naar aanleiding van uw opdracht voor aanvullend onderzoek naar (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn, binnen en in de nabijheid van de planlocatie:

'Roodloop' en Tilburgseweg 17A te Hilvarenbeek

geven wij u hierbij de bevindingen van het aanvullend onderzoek naar (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn.

Uitgangspunt

Aanleiding voor het aanvullend onderzoek naar (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn vormt de conclusie uit de rapportage Quickscan Wet natuurbescherming flora en fauna opgesteld door De Roever, met referentienummer: Roe19-020, 15 januari 2020 waarbij (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn niet zijn uit te sluiten binnen de planlocatie.

Voortvloeiend uit het voornemen van de initiatiefnemer om nieuwbouw te ontwikkelen binnen het plangebied 'Roodloop – Tilburgseweg te Hilvarenbeek' of als stedenbouwkundig plan gekend 'Alternatief Abeelen' dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van (kleine) Marterachtigen en Rode eekhoorn en het functioneel gebruik van deze soorten binnen de planlocatie.

Schetsontwerp nieuwbouw 'Roodloop – Tilburgseweg, Hilvarenbeek. Bron: Compositie 5 Stedenbouw b.v.

Foto: plangebied 'Roodloop – Tilburgseweg, Hilvarenbeek. Bron: Google Earth, 2020

Aanwezigheid (kleine) Marterachtigen

Het onderzoek naar (kleine) Marterachtigen is uitgevoerd aan de hand van de voorschriften genoemd in de 'Handreiking Kleine marters in relatie tot soortbescherming', een uitgave van de Provincie Noord-Brabant en de Zoogdiervereniging.

Brononderzoek

Volgens de NDFF-gegevens zijn de volgende soorten Marterachtigen en Prooidieren aan te treffen binnen het plangebied:

Marterachtigen
Steenmarter
Boommarter
Bunzing

Prooidieren Marterachtigen
Rosse woelmuis
Konijn

Onderzoek is uitgevoerd naar (Boommarter), Bunzing, Steenmarter en Wezel.

Habitatonderzoek

Mede op basis van de conclusie gesteld door het Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB) heeft het plangebied potentie voor (kleine) Marterachtigen.

Foerageergebied

Het opgaande groen aan de randen van het plangebied, de pony-weide, de ondiepe begroeide greppels, de ruime Braamopslag, de hopen met rommel, binnen het plangebied vormen dekking en foerageermogelijkheden voor Marterachtigen en hun prooidieren. De takkenhopen en hoopjes met afval van steen of andere materiaal vormen ook goede beschutting.

Verbindingen met andere leefgebieden

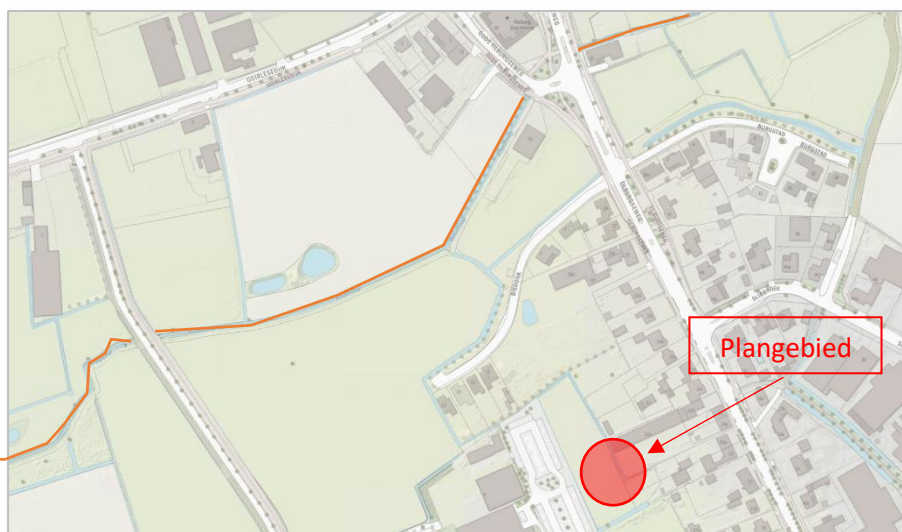
De beek Roodloop stroomt langs een grote diversiteit aan biotopen. De beek passeert bosgebied, agrarisch gebied, open cultuurlandschap en de oevers zijn op sommige plaatsen met opgaande ruigte begroeid. Binnen het stroomgebied van de Roodloop hebben verschillende natuurontwikkelingsprojecten plaatsgevonden. De beek staat niet in directe verbinding met het plangebied, weliswaar zijn er enkele ondiepe (droogstaande) greppels, maar vormen tussenliggende intensief beheerde akkers en graslanden toch een barrière tussen het stroomgebied van de Roodloop en het plangebied.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Opgaand Braamstruweel, aanwezigheid van Konijn en Muizen om goede hopen te garanderen, omliggende oude schuurtjes, oude bedrijfshallen en vele beschutte hoekjes met hopen stenen of afval zijn ruimschoots aanwezig binnen het plangebied.

Water

Binnen het plangebied staan het grootste deel van het jaar de sloten en greppels droog. Water is op enige afstand verkrijgbaar in de beek Roodloop. Deze bevindt zich ten noorden van de toegangsweg naar het plangebied, namelijk Biedonk.

Kaart van het plangebied en waterlopen. (Oranje lijn is het stroomgebied van de beek Roodloop).

Potentie plangebied voor (kleine) Marterachtigen

	Steenmarter	Bunzing	Wezel
Foerageergebied	vv	vv	v
Rustgebied	o	o	o
Voortplantingsgebied	v	v	v
Winterverblijf	o	o	o
Zomerverblijf	vv	vv	vv

Opgemerkt wordt dat het gebied met regelmaat wordt bezocht door spelende kinderen, loslopende honden en diverse Huiskatten. Ook is Vos waargenomen op een van de Wildcamera's. Winterverblijf bevindt zich voor Steenmarter, Bunzing en Wezel in potentie in de omliggende schuren of tuinschuurtjes (deze vallen buiten het plangebied). Voor Hermelijn en Wezel zijn Konijnen en muizenholletjes beschikbaar, maar niet in zodanige hoeveelheden dat hiermee een goede winterverblijfplaats wordt geboden.

Veldonderzoek

Het aanvullend veldonderzoek is toegespitst op onderzoek naar: Steenmarter, Bunzing, Wezel, zoals gesteld in de uitvraag van de initiatiefnemer naar aanvullend onderzoek (kleine) Marterachtigen.

In de 'Handreiking Kleine marters in relatie tot soortbescherming' wordt aangegeven welke materialen voor onderzoek benodigd zijn:

	Bunzing	Hermelijn	Wezel
Cameraval	+	-	-
Marterbox	-	?	+
Sporenbuis	-	+	+
Nestkast	?	+	+

Tabel 1: Geschiktheid van inventarisatiemethoden voor de verschillende soorten kleine marterachtigen.

Onderzoek is uitgevoerd met behulp van wildcamera's (9 locaties) inclusief jingle, sporenbuizen met inktkussen of tredplanken en inkruipbuis met bait en één struikrover (buis met wildcamera) met bait.

Jingle gevuld met bait en muis

sporenbuizen met inktkussen op tredplank (met bait)

Ingegraven inkruipbuis links overdag en 's nachts (beeld wildcamera) met inwonende muis

Geplaatste wildcamera's

Geplaatste wildcamera's

Geplaatste struikrover (buis met wildcamera en bait)

Met de opstelling van de materialen binnen het onderzoeksgebied is rekening gehouden met de voorkeuren van (kleine) Marterachtigen. Ondanks het voorkomen van Konijn en Vos binnen het plangebied waren er geen duidelijke hopen om te onderzoeken op aanwezigheid van (kleine) Marterachtigen. Wij hebben deze nagebootst met bijvoorbeeld een inloophuis met onderin bait.

Tredplanken zijn langs greppels gelegd of in duidelijke paadjes door het struweel.

Onderzoeksmaterialen zijn opgesteld op de volgende locaties binnen het plangebied:

Foto plangebied met daarop aangegeven materiaalplaatsing.

Naast het plaatsen van materialen is het plangebied meerdere malen handmatig onderzocht op aanwezigheid van prooiresten, faeces en andere verblijfssporen.

Resultaten Veldonderzoek

Onderzoek binnen het plangebied heeft plaatsgevonden binnen de meest optimale onderzoeksperiode voor (kleine) Marterachtigen, namelijk van 10 maart t/m 25 april 2022. Daarbij is het plangebied wekelijks bezocht om de wildcamera's te controleren en bait te verversen. Tijdens deze onderzoeken is het plangebied secuur nagelopen op sporen van (kleine) Marterachtigen.

Waarnemingen Prooidieren

Op de wildcamera's zijn verschillende *prooidieren* waargenomen, deze zijn:

Zangvogels
Haas
Konijn
Muizen
Woelmuizen
Egel

Waarnemingen *predatoren* van (kleine) Marterachtigen, deze zijn:

Huiskat
Hond
Vos

Waarnemingen van (kleine) *Marterachtigen*, deze zijn:

Geen

Aanwezigheid Rode eekhoorn

In de periode van 10 maart t/m 25 april 2022 is het plangebied en de directe omgeving wekelijks stelselmatig onderzocht op aanwezigheid van Rode eekhoorn. Dit onderzoek was zowel gericht op vaststellen individuen Rode eekhoorn, als wel traceren van nesten van Rode eekhoorn in bomen en opgaand groen binnen het plangebied en bomen en opgaand groen grenzend aan het plangebied. Hoewel geschikte voedselbomen (Den, Spar, Zomereik, Amerikaanse eik, Beuk, Hazelaar en fruitbomen) in beperkte mate aanwezig zijn binnen het plangebied is tevens gezocht naar sporen van Rode eekhoorn (afgeknaagde dennen-/sparrenkegels, eikels, noten, etc.).

Resultaten Veldonderzoek

Er werden geen Rode eekhoorns waargenomen binnen het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied. Nesten en knaagsporen van Rode eekhoorn werden evenmin aangetroffen. De afwezigheid van Rode eekhoorn is zeer waarschijnlijk te verklaren door de geringe aanwezigheid van corridors (aansluitende bomenrijen, bosstroken of ander opgaand groen) tussen in de omgeving aanwezige bosopstanden en het plangebied. De aanwezige tussenliggende bomenrijen, bosstroken en opgaand groen zijn vrij gefragmenteerd aanwezig met onregelmatige open tussenruimtes van diverse afstand. Deze situatie werkt beperkend voor verspreiding van Rode eekhoorn van omliggende bosopstanden naar het plangebied.

Conclusies

Binnen de planlocatie zijn geen (kleine) Marterachtigen aanwezig, afgaand op het beeldmateriaal van de wildcamera's en het ontbreken van sporen tijdens de onderzoeksperiode. Uit de enkele vondst van faeces Steenmarter tijdens het veldonderzoek d.d. 14 december 2021 voor quickscan Wet natuurbescherming Tilburgseweg 17a te Hilvarenbeek, kan geconcludeerd worden dat deze soort slechts en passant aanwezig is geweest. Tijdens de onderzoeksperiode zijn geen verse uitwerpselen of andere sporen van (kleine) Marterachtigen meer aangetroffen.

Het is hiermee uit te sluiten dat het plangebied rust- en voortplantingsplaatsen biedt aan (kleine) Marterachtigen. De kleinschalige mogelijkheden en de hoge aantallen Huiskatten, spelende kinderen en honden uit de omgeving vormen waarschijnlijk een beperkende factor. De planlocatie biedt evenwel goede foerage in de vorm van muis, konijn en vogels. Rode eekhoorns (incl. nesten en sporen) werden niet aangetroffen binnen het plangebied

Maatregelen

Hoewel er geen (kleine) Marterachtigen tijdens de periode van aanvullend onderzoek zijn waargenomen wordt geadviseerd de werkzaamheden binnen het plangebied bij voorkeur uit te voeren buiten de kwetsbare periode van (kleine) Marterachtigen. De kwetsbare periode van deze soorten is de periode van 15 maart t/m 1 september. In deze periode zijn er mogelijk jongen en moet de voedselaanvoer voldoende zijn. Dit advies wordt gedaan op basis van de potentiële geschiktheid als leefgebied van de planlocatie in zijn huidige hoedanigheid.

Wordt er toch binnen de kwetsbare periode gewerkt, dan moet het plangebied ongeschikt worden gemaakt voor (kleine) Marterachtigen.

Als de voorgenomen werkzaamheden potentieel geschikt leefgebied of rustplaatsen laten verdwijnen, wordt geadviseerd om gefaseerd te werk te gaan, zo blijft gebied voor de beschermde soorten beschikbaar. Zorgt u er dan wel voor doorgangen naar andere potentieel geschikte gebieden open te houden. Het leefgebied kan desgewenst worden gecompenseerd door ander gebied geschikt te maken voor (kleine) Marterachtigen. Droge greppels die behouden blijven kunnen met meer aanplant voor beschutting blijven zorgen door stapels takken te plaatsen op de oevers. Of voedselaanbod kan worden verhoogd door 'hooiruiters' te plaatsen etc.

Mocht u vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met de heer Coen Knotters, 06-20431422.

Met vriendelijke groet,
Veldbiologische Werken, Coen Knotters